

ZAWIADOMIENIE

Na podstawie art. 61 § 1 i 4, art. 10 § 1 oraz art. 73 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. DzU z 2020 r. poz. 256), art. 107 d ust 1 w związku z art. 36 ust. 1 pkt. 1 oraz art. 89 ust. 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. DzU z 2020 r., poz. 282)

Warmińsko – Mazurski
Wojewódzki Konserwator Zabytków
zawiadamia

o wszczęciu i zakończeniu postępowania w sprawie nałożenia kary administracyjnej za:
realizowanie robót budowlanych na terenie historycznego układu urbanistycznego oraz nawarstwień
kulturowych Starego Miasta Mrągowo, na działkach numer 112, 122 oraz 148 (ul. Kościelna)
w miejscowości Mrągowo, gmina Mrągowo bez wymaganego pozwolenia organu konserwatorskiego

Pouczenie

Wg art. 61 § 1, 4 Kpa - postępowanie administracyjne wszczyna się na żądanie strony lub z urzędu. O wszczęciu postępowania z urzędu lub na żądanie jednej ze stron należy zawiadomić wszystkie osoby będące stronami w sprawie.

Zgodnie z przepisem art. 73 § 1 Kpa - strona ma prawo wglądu w akta sprawy, sporządzania z nich notatek, kopii lub odpisów w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego zawiadomienia. Prawo to przysługuje również po zakończeniu postępowania. Natomiast zgodnie art. 73 § 1a Kpa, powyższe czynności są dokonywane w lokalu organu administracji publicznej w obecności pracownika tego organu.

Wg art. 10 § 1 Kpa - organy administracji publicznej obowiązane są zapewnić stronom czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwić im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

WARMIŃSKO-MAZURSKI
WOJEWÓDZKI KONSERWATOR ZABYTEKÓW
Dariusz Baran

Otrzymują:

1. Gmina Miasto Mrągowo, ul. Królewiecka 60A, 11-700 Mrągowo,
2. a/a;

[Handwritten signatures]

trwałego i zrównoważonego rozwoju. W aspekcie planowanych inwestycji mających wpływ na zagospodarowanie przedmiotowego ciągu komunikacyjnego, powinno mieć dążenie do zapewnienia harmonijnej integracji nowych inwestycji z istniejącym materialnym i niematerialnym dziedzictwem w jego historycznym i regionalnym kontekście. Takie działania powinny mieć na celu, poza opieką wobec istniejącego dziedzictwa architektonicznego, również ochronę jego otoczenia i przestrzeni historycznej w której się znajduje. Ochrona dziedzictwa, w rozumieniu szerszym odnoszącym się nie tylko do wnętrza urbanistycznego ulicy Kościelnej, ale również do historycznie nawarstwionej tkanki miejskiej, jest zakorzenione w harmonijnej i zrównoważonej relacji między potrzebami obecnych i przyszłych pokoleń a spuścizną przeszłości.

Inwestycje podejmowane na terenie obszaru zabytkowego nie mogą prowadzić do sytuacji, w której to wartości zostają zamazane, przekształcone lub zniszczone, na rzecz chwilowej korzyści i potrzeby przywrócenia wartości nowości. W efekcie zostają zatracone bezcenne wartości zabytku, którego nie będziemy już w stanie przekazać kolejnym pokoleniom w niezmienionej formie.

Z analizy archiwum W-M WUOZ (Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków) wynika, iż w dniu 27.01.2020 roku do tut. Urzędu wpłynął wniosek o wydanie zaleceń konserwatorskich dotyczących przebudowy ulicy Kościelnej w Mrągowie, dz. nr 112, 122 oraz 148. (w których to Inwestor wniosł o wymianę istniejącej nawierzchni asfaltowej jezdni na nawierzchnię wykonaną z kostki kamiennej granitowej, wymianę istniejącej nawierzchni chodników z betonowej kostki brukowej na nawierzchnię z płomieniowanych płyt granitowych, wymianę istniejących krawężników betonowych na krawężniki kamienne granitowe, wykonanie odwodnienia terenu, przebudowie istniejących sieci uzbrojenia podziemnego oraz istniejącego oświetlenia ulicznego. W dniu 18.02.2020 roku w odpowiedzi na wniosek przesłano zalecenia konserwatorskie, znak: IZNR.5183.40.2020.PM. **W w/w piśmie zalecono wykonanie kwerendy archiwalnej w celu rozpoznania historycznego zagospodarowania przedmiotowych terenów oraz poprzedzenie inwestycji badaniami archeologicznymi zgodnie z art. 31 ust. 1a w/w ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.**

W dniu 16.11.2020 roku podczas spotkania dotyczącego dokończenia inwestycji przy ulicy Kościelnej w Mrągowie (dz. nr 112, 122 oraz 148) w tut. Wojewódzkim Urzędzie Ochrony Zabytków z Burmistrzem Miasta Mrągowa, przekazano zawiadomienie o kontroli w ramach nadzoru konserwatorskiego, znak: IZNR.5183.40.2020.PM.

Podczas kontroli w dniu 19.11.2020 roku okazano upoważnienia, tj. pracownika Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków. Przypomniano również zakres działań na etapie wniosku o wydanie pozwolenia. Stwierdzono, iż obecny asfalt („sfrezowano”) usunięto, a w jego miejsce wylano nowy. Dodatkowo wylano go w taki sposób, iż obiekty wokół działek, które posiadają opaski betonowe stykają się bezpośrednio z nowym asfaltem, blokując tym samym odprowadzenie wilgoci z fundamentów obiektów zabytkowych. Wymieniono też nieliczne studzienki. Na części działki numer 148 (ul. Kościelna) po informacji telefonicznej mieszkańców Miasta Mrągowa pozostawiono bruk, który znajdował się pod asfaltem. Wszystkie roboty budowlane/prace stwierdzone podczas kontroli wykonano bez pozwolenia organu konserwatorskiego.

W dniu 20.11.2020 roku, znak: IZNR.5180.40.2020.PM po przeprowadzeniu kontroli, z uwagi na odmowę podpisania protokołu czynności kontrolnych upoważnionych osób przez Burmistrza Miasta Mrągowa do udziału w kontroli pracowników urzędu, przesłano kserokopię protokołu, potwierdzonego za zgodność z oryginałem w celu wniesienia pisemnych uwag. W dniu 27.11.2020 roku przesłano podpisany protokół z wyjaśnieniami.

W dniu 21.12.2020 roku przesłano decyzję nr 10641/2020, znak: IZNR.5180.50.2020.PM za zwrotnym potwierdzeniem odbioru do Urzędu Gminy Miasto Mrągowa, Starostwa Powiatowego w Mrągowie oraz Państwowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Mrągowie.

Następnie dnia 4.01.2020 roku, znak: IZNR.5180.50.2020.PM przesłano zawiadomienie ze zwrotnym potwierdzeniem odbioru o wszczęciu i zakończeniu postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej za: realizowanie robót budowlanych na terenie historycznego układu urbanistycznego oraz nawarstwień kulturowych Starego Miasta Mrągowa, na działkach numer 112, 122 oraz 148 (ul. Kościelna) bez wymaganego prawem pozwolenia organu konserwatorskiego.

Dnia 11.01.2021 roku r. pr. Pan Marcin Adamczyk (Kancelaria Prawna Marcin Adamczyk, Jerzy Jankowski i Partnerzy s.c., ul. Barczewskiego 1, 10-061 Olsztyn), reprezentując Gminę Miasto Mrągowa złożył do tut. Urzędu odwołanie od decyzji nr 10641/2020 W-M WKZ (Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków) z dnia 21 grudnia 2021 roku (przesłane w dniu 14.01.2021r. do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego).

W związku z tym, iż ustawowa ochrona zabytków polega, w szczególności, na podejmowaniu przez organy administracji publicznej działań mających na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków oraz udaremnianie niszczenia i niewłaściwego korzystania z zabytków w dniu 4.01.2021 r. W-M WKZ (Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Konserwator Zabytków), na podstawie art. 107d w/w ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, wszczął i zakończył z urzędu postępowanie administracyjne w przedmiocie nałożenia w/w administracyjnej kary pieniężnej w związku z realizowaniem robót budowlanych na terenie historycznego układu urbanistycznego oraz nawarstwień kulturowych Starego Miasta Mrągowa, na działkach numer 112, 122 oraz 148 (ul. Kościelna) bez wymaganego prawem pozwolenia organu konserwatorskiego. Z tegoż artykułu wynika bowiem, iż kto bez pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków podejmuje działania, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 1-5 w/w ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 500 000 zł.

Zgodnie z art. 189d w/w ustawy – kodeks postępowania administracyjnego, wymierzając administracyjną karę pieniężną, organ administracji publicznej bierze pod uwagę następujące okoliczności:

- 1) wagę i okoliczności naruszenia prawa, w szczególności potrzebę ochrony życia lub zdrowia, ochrony mienia w znacznych rozmiarach lub ochrony ważnego interesu publicznego lub wyjątkowo ważnego interesu strony oraz czas trwania tego naruszenia;
- 2) częstotliwość w przeszłości niedopełnienia obowiązku albo naruszenia zakazu tego samego rodzaju co niedopełnienie obowiązku albo naruszenie zakazu, w następstwie którego ma być nałożona kara;
- 3) uprzednie ukaranie za to samo zachowanie za przestępstwo, przestępstwo skarbowe, wykroczenie lub wykroczenie skarbowe;
- 4) stopień przyczynienia się strony, na którą jest nakładana administracyjna kara pieniężna, do powstania naruszenia prawa;
- 5) działania podjęte przez stronę dobrowolnie w celu uniknięcia skutków naruszenia prawa;
- 6) wysokość korzyści, którą strona osiągnęła, lub straty, której uniknęła;
- 7) w przypadku osoby fizycznej - warunki osobiste strony, na którą administracyjna kara pieniężna jest nakładana.

Wskazane wyżej dyrektywy wymiaru kary znajdują zastosowanie w odniesieniu do kar pieniężnych, w których ustawodawca określił wysokość kary w sposób „widełkowy”, tj. w przedziałach „od-do”, a więc przyznając organowi pewną swobodę w jej ustaleniu. W taki właśnie sposób uregulowane zostały wysokości wszystkich kar pieniężnych nakładanych przez organy ochrony zabytków na podstawie przepisów ustawy o ochronie zabytków i opieki nad zabytkami.

Wymierzając administracyjną karę pieniężną organ konserwatorski stwierdził, że niniejsze naruszenie prawa polegające na nie uzyskaniu wymaganego prawem pozwolenia organu konserwatorskiego naruszyło mienie zabytkowe w sposób niekontrolowany przez organ konserwatorski oraz niewątpliwie poprzez naruszenie ważnego interesu społecznego, z uwagi na zachowane walory zabytkowe (wartości historyczne i naukowe). Inwestycje podejmowane w obszarze zabytkowym nie mogą powodować sytuacji, w których obecne potrzeby powodują, iż autentyczne wartości zostają zamazane, przekształcone lub zniszczone. W efekcie nie tylko zatracone zostają wartości zabytku, którego nie edziemy już w stanie przekazać kolejnym pokoleniom w niezmienionej formie, ale również maleje jego wartość materialna w miarę jak zaciera się jego dawność. Zacieranie granic pomiędzy przeszłością a teraźniejszością powoduje zniszczenia kulturowych oraz materialnych aspektów wartości i autentyczności, w szczególności w odniesieniu do zabytkowych ulic, których związek z przeszłością winien być podkreślany w wyniku przeprowadzonych badań archeologicznych oraz kwerendy archiwalnej. W związku z powyższym należy zwrócić uwagę na to, iż realizacja robót budowlanych na terenie historycznego układu urbanistycznego oraz nawarstwień kulturowych Starego Miasta Mrągowo, na działkach numer 112, 122 oraz 148 (ul. Kościelna), poprzez wykonanie jej z asfaltu została zamazana. Zamazanie jej funkcji historycznej nastąpiło chociażby poprzez to, iż inwestycja została zrealizowana z użyciem materiału ahistorycznego, gdzie pierwotnie wszystkie ulice i ciągi komunikacyjne na terenie historycznego układu urbanistycznego Miasta Mrągowo wykonane były z kamienia.

W związku z powyższym wynika, iż Gmina Mrągowo w/w roboty budowlane realizowała z pełną świadomością bez uzyskania pozwolenia organu konserwatorskiego oraz organu budowlanego, stosując przy realizacji inwestycji materiał ahistoryczny niezgodny z historią miasta, tj. asfaltem. Ponadto jak wynika z całego materiału dowodowego stopień przyczynienia się strony, na którą nakładana jest administracyjna kara pieniężna, do powstania naruszenia prawa był świadomy i realizowany od początku z pełną premedytacją. W kwestii ochrony zabytków i przestrzegania prawa Gmina powinna być wzorem dla mieszkańców, jako opiekun i właściciel zabytku- chronić i opiekować się zabytkiem. Wynika to z przepisu art. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2.04.1997 roku (t.j. DzU z 2009r., poz. 946), który stanowi, iż „Rzeczypospolita Polska strzeże niepodległości i nienaruszalności swojego terytorium, zapewnia wolności i prawa człowieka i obywatela oraz bezpieczeństwo obywateli, strzeże dziedzictwa narodowego oraz zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju”, natomiast art. 7 ust 1 pkt 9 ustawy z dnia 8.03.1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. DzU z 2019r., poz. 1815), który stanowi o tym, iż „zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmują sprawy określone m. in. w w/ pkt 9- kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami” oraz art. 5 w/w ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, który mówi o tym, iż **opieka nad zabytkiem sprawowana przez jego właściciela lub posiadacza polega, w szczególności, na zapewnieniu naukowego badania i dokumentowania zabytku; prowadzenia prac konserwatorskich restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku; zabezpieczenia i utrzymania zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie; korzystania z zabytku w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości, popularyzowania i upowszechniania wiedzy o zabytku oraz jego znaczeniu dla historii i kultury.** Strona postępowania uniknęła strat finansowych, poprzez pominięcie wykonania badań archeologicznych oraz ułożenie tańszego przy całej realizacji materiału budowlanego, obniżając przy tym koszty inwestycji i osiągając przy tym korzyść materialną. Mając na względzie powyższe organ określił wymiar kary określony w art. 107d ust 1 w wysokości 10.000 złotych (dziesięć tysięcy złotych) za wykonanie robót budowlanych bez pozwolenia organu konserwatorskiego na terenie działek numer 112, 122 oraz 148 znajdujących się na terenie historycznego układu urbanistycznego oraz nawarstwień kulturowych Starego Miasta Mrągowo.

Z uwagi na to, iż Organ Ochrony Zabytków stoi na straży i zapobiega zagrożeniom mogącym powodować uszczerbek dla wartości zabytków, udaremnianiu niszczenia i niewłaściwego korzystania z zabytków oraz kontroli stanu zachowania i przeznaczenia zabytków, organ orzekł jak w sentencji.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji przysługuje stronie odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, które należy wnieść za pośrednictwem W-M WKZ w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji.